

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte – Nadejda Toma,

judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru, Ion Corolevschi,

Oleg Sternioală,

judecînd, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Gorodețchi Valerian Dumitru și de avocatul Țurcan Vasile, care reprezintă interesele părții vătămate SRL „Rigor-Com” împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Gorodețchi Valerian Dumitru, născut la 11 august 1948, originar din s. Șipca, r-nul Șoldănești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Vasile Lupu, 19, ap. 47.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 01.07.2010 – 25.07.2011,
2. Instanța de apel: 02.09.2011 – 27.10.2011;
Rejudecare: 23.07.2012 – 06.06.2013;
07.04.2014 – 05.06.2014;
3. Instanța de recurs:
1) 23.03.2012 – 05.06.2012, dispusă rejudecarea;
2) 08.10.2013 – 11.03.2014, dispusă rejudecarea;
3) 25.08.2014 – 09.12.2014.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 25 iulie 2011, Gorodețchi V. a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă SRL „Rigor-Com” a fost lăsată fără examinare.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, de către organul de urmărire penală, Gorodețchi V., a fost învinuit în faptul că, la 04 aprilie 2008, în depozitele 9-10 a ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra, str. Plopilor 49, a avut loc un incendiu în rezultatul căruia a ars mobilierul firmei SRL „Rigor-Com”, în sumă de 384212,7 lei și bunuri materiale ale firmei SRL „Bahass Grupp”, fiindu-i cauzate daune materiale în sumă de 12590 lei. Astfel, suma totală a prejudiciului cauzat în rezultatul incendiului fiind de 396802,70 lei.

Totodată, s-a stabilit că anterior la 20 octombrie 2004 ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra str. Plopilor, 49, a fost supusă unui control frontal de către inspecția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 în scopul supravegherii măsurilor contra incendiilor, în rezultatul căruia a fost întocmită prescripția nr.470, potrivit căreia directorului ÎC „Aprovizcoop”, Gorodețchi V. i-a fost indicat la necesitatea înlăturării unui șir de neajunsuri în scopul respectării normelor și regulilor de apărare contra incendiilor. La 17 mai 2005 de către inspecția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 a fost efectuat un control de verificare a prescripției nr. 470 din 20.10.2004, însă, deficiențele prescrise nu au fost înlăturate, fapt pentru care directorul ÎC „Aprovizcoop”, Gorodețchi V., a fost sancționat administrativ conform art. 178 Cod contravenții administrative. Însă, nici după aceasta Gorodețchi V. nu a înlăturat neajunsurile propuse spre înlăturare.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1362/08 din 23 mai 2008, s-a constatat că, în cazul în care ÎC „Aprovizcoop” ar fi lichidat toate neajunsurile menționate în prescripția nr.470 din 20.10.2004, probabilitatea producerii incendiului ar fi fost redusă esențial, de aceea între faptul producerii incendiului și încălcările depistate în prescripția nr. 470 există o legătură cauzală.

Astfel, organul de urmărire penală a considerat că prin acțiunile sale Gorodețchi V. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 296 Cod penal, adică *neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere anti-incendiară, care au provocat urmări grave*.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Țurcan V. în numele părții civile SRL „Rigor-Com”.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Gorodețchi V. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor acuzării, însă, eronat a invocat că inculpatul a îndeplinit

prescripția nr. 470, deoarece a dat o dispoziție de deconectare a cablurilor care traversau mai multe încăperi ale depozitului de la rețelele electrice ale bazei, prin ce a scos de sub răspunderea sa aceste cabluri, dat fiind faptul că acestea nu se aflau sub tensiune. Această concluzie vine în contradicție cu concluziile experților expuse în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1362/08 din 23 mai 2008, potrivit căreia s-a stabilit, *că în cazul în care ÎC „Aprovizcoop” ar fi lichidat toate neajunsurile menționate în prescripția nr. 470 din 20.10.2004, probabilitatea producerii incendiului ar fi fost redusă esențial, astfel dintre faptul producerii incendiului și încălcările depistate în prescripția nr. 470 există o legătură cauzală.*

Totodată, procurorul consideră că instanța nu a ținut cont de declarațiile părții civile Grigoraș V., ale martorilor Pitușcan Il., Golub I., Buzu C., care au comunicat că în depozitul nr. 9 nu era sursă de curent electric, iar depozitul nr. 10 avea sursă electrică individuală. Acești martori au mai comunicat că pe sub tavanele depozitelor trecea un cablu foarte vechi, care fusese deconectat de la rețeaua centrală de electricitate a ÎC „Aprovizcoop”, dar nu au fost scoase definitiv, atârând haotic pe tavan, iar când afară era timp ploios, sau lucrătorii din depozitele vecine efectuau lucrări de sudare, în depozitul nr. 9, care în general nu avea sursă de energie electrică, în regiunea gardului metalic despărțitor și tavan apăreau licăriri sub forma unui scurt circuit, despre acest fapt de mai multe ori a fost înștiințat Gorodețchi V., care nu a întreprins careva măsuri de lichidare a disfuncțiunii vizate.

3.2. Avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a inculpatului conform învinuirii înaintate, cu admiterea acțiunii civile privind încasarea de la ÎC „Aprovizcoop” a prejudiciilor cauzate părții vătămate SRL „Rigor-Com”.

În motivarea apelului a invocat că sentința de achitare în privința lui Gorodețchi V. nu corespunde prevederilor art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală. Între ÎC „Aprovizcoop”, în persoana directorului Gorodețchi V. și SRL „Rigor-Com” au existat relații economice cu obligațiuni, prevăzute de un contract de locațiune, în urma căruia SRL „Rigor-Com” a respectat prevederile contractului și nu a utilizat energia electrică, cu toate acestea în încăperea arendată s-a produs un incendiu, care a avut la bază un scurt circuit, iar Locatarului (SRL „Rigor-Com”) i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari. Astfel, consideră, că vinovat de producerea incendiului și de cauzarea prejudiciilor se face Gorodețchi V., deoarece el era responsabil pentru asigurarea condițiilor de activitate a Locatarului, inclusiv și pentru asigurarea condițiilor anti-incendiare. Premiza și cauza stimulative a incendiului a fost umezeala, care pătrundea în

rețelele electrice. Prescripția nr. 470 din 20 octombrie 2004 potrivit căreia instituția de Supraveghere de Stat a măsurilor contra incendiilor, efectuând un control la ÎC „Aprovizcoop”, a depistat 32 de încălcări a normelor anti-incendiare, printre care și deteriorarea elementelor de izolare a rețelilor electrice, iar la pct. 26 al prescripției nominalizate, conducerea era avertizată și obligată să repare acoperișul edificiului în scopul excluderii pătrunderii apei spre panourile electrice și instalațiile electrice. Directorul Gorodețchi V. a recunoscut existența încălcărilor, însă a consemnat în prescripție că *„din cauza nefuncționării bazei și lipsa de finanțe nu suntem în stare să îndeplinim integral prescripția”*. Astfel, cauza principală a incendiului a fost neexecutarea de către inculpat a Prescripției nr. 470.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2011, au fost admise apelurile procurorului și avocatului părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., casată sentința, rejudecată cauza și încetat procesul penal în baza art. 296 Cod penal în privința lui Gorodețchi V. conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Rigor-Com” a fost lăsată fără soluționare, explicînd dreptul de a înainta acțiunea civilă în ordinea procedurii civile.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, la 20.10.2004 în urma unui control frontal efectuat în scopul supravegherii măsurilor contra incendiilor, Inspecția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 a adresat directorului ÎC „Aprovizcoop” cu sediul în mun. Chișinău, or. Vatra str. Plopilor 49, în persoana lui Gorodețchi V., prescripția nr. 470 în care a indicat la necesitatea înlăturării unui șir de neajunsuri în scopul respectării normelor și regulilor de apărare contra incendiilor.

La 17.05.2005 de către inspecția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 s-a efectuat un control de verificare a prescripției nr. 470 din 20.10.2004, însă deficiențele nu au fost înlăturate, pentru care fapt directorul ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra str. Plopilor, 49, Gorodețchi V. a fost sancționat administrativ conform art. 178 Cod contravenții administrative RM, însă nici după aceasta Gorodețchi V. nu a înlăturat neajunsurile propuse spre înlăturare.

La 04.04.2008, în depozitele 9-10 ale ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra str. Plopilor, 49, a avut loc un incendiu în rezultatul căruia a ars mobilier al firmei SRL „RIGOR COM”, în sumă de 384 212,7 lei și bunuri materiale ale firmei SRL „Bahass Grupp”, în sumă de 12 590 lei. Astfel, suma totală a prejudiciului cauzat în rezultatul incendiului este de 396802,7 lei.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1362/08 din 23 mai 2008, s-a constatat că în cazul în care ÎC „Aprovizcoop” ar fi lichidat toate neajunsurile menționate în prescripția nr. 470 din 20.10.2004, probabilitatea producerii incendiului ar fi fost redusă esențial, astfel, dintre faptul producerii incendiului și încălcările depistate în prescripția nr. 470 există o legătură cauzală.

Prin acțiunile sale Gorodețchi V. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 296 Cod penal, *adică neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, care au provocat urmări grave.*

Vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate fiind dovedită pe deplin prin declarațiile reprezentanților părților civile SRL „Rigor-Com”, Grigoraș V., SRL „Bahass Grupp”, Gușan I., martorilor Pitușcan I., Presneacov M., Golub I., Rotari I., Buzu C., Moraru P., Moraru C., Dunai N., date în ședința instanței de fond și verificate în ședința instanței de apel, precum și prin materialele dosarului:

- Prescripția nr.470 din 20.10.2004 a organului de supraveghere de stat a măsurilor contra incendiilor;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04 aprilie 2008;
- actul de constatare a incendiului din 04.04.2008;
- încheierea privind determinarea cauzei și focarului incendiului;
- actele de inventariere la SRL „Rigor-Corm” și SRL „Bahass Grupp”;
- raportul de constatare tehnico-științifică din 07.04.2008;
- raportul de constatare tehnico-științifică din 23.05.2008;

Astfel, din actul de constatare a incendiului și încheierea Direcției pompieri și salvatori nr. 5/199 din 08.04.2008 rezultă, *„că cauza incendiului a fost scurt circuitul ca urmare a încălcărilor grave a Regulilor de montare a utilajului electric , urmare a instalației necentralizate, în afara unui control unic, a rețelelor electrice în depozitele ce aparțin diferitor organizații”* (vol. I, f.d.7, 16-20).

Cu privire la conectarea cablurilor electrice direct de la pilon de către administratorii SRL „Bahass Grupp”, SRL „Consless Grup” cu acordul lui Gorodețchi V., fapt pe care nu-l neagă nici inculpatul, instanța de apel a considerat că prin aceasta se demonstrează în mod evident, că Gorodețchi V. se face responsabil de exploatarea și întreținerea instalației de utilizare a energiei electrice.

La fel, responsabilitatea directorului ÎC „Aprovizcoop”, Gorodețchi V. asupra exploatării și întreținerii instalației de utilizare a energiei electrice la locul de consum final rezultă din pct. 2.26. și 3.19. al „Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice”, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 1194 din 22.11.2005, conform căruia consumatorul final este responsabil

de exploatarea și întreținerea instalației de utilizare care îi aparține, inclusiv al instalațiilor subconsumatorilor săi, precum și de respectarea regulilor tehnicii securității la exploatarea acestei instalații.

Astfel de obligațiuni ale consumatorului final s-au menținut și în pct. 4, 21 al *„Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice”* aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 393 din 15.12.2010, care este în vigoare în prezent.

Așa dar, Gorodețchi V. în calitate de director al ÎC „Aprovizcoop”-*consumator final al energiei electrice* era responsabil de exploatarea și întreținerea instalației de utilizare care îi aparține, inclusiv al instalațiilor subconsumatorilor, cărora le-a permis conectarea directă a cablurilor la pilon pentru consumul energiei electrice, dar nu s-a asigurat de exploatarea și întreținerea regulamentară a instalației de utilizare precum și de respectarea regulilor tehnicii securității.

La momentul apariției incendiului sistemul de aprovizionare cu energie electrică a încăperilor arendașilor SRL „Bahass Grupp” și SRL „Consless Grup” nu corespundea cerințelor tehnice și „Regulilor de instalare a utilajului electric”.

Totodată, instanța de apel a constatat că prin acțiunile inculpatului au fost provocate urmări grave confirmate prin mărimea prejudiciului cauzat în rezultatul incendiului SRL „Rigor -Com” în sumă de 384 212,7 lei și bunuri materiale ale SRL „Bahass Grupp” în sumă de 12 590 lei, în sumă totală de 396802,7 lei. Iar conform art. 126 CP *se consideră proporții deosebit de mari valoarea bunurilor distruse, care la momentul săvârșirii infracțiunii depășește 5000 unități convenționale, adică mai mult de 100000 lei, ceea ce în cazul dat a fost depășit de mai mult de trei ori.*

Instanța de apel a considerat că, potrivit prevederilor art. 53 lit.”g”, 60 alin.(1) lit. a), 296 Cod penal și art. 275 pct.4) Cod de procedură penală, Gorodețchi V. urmează să fie liberat de răspundere penală cu încetarea procesului, deoarece a intervenit termenul de prescripție pentru infracțiunea săvârșită de inculpat, care potrivit art.16 Cod penal se califică ca infracțiune ușoară, având în vedere că din ziua săvârșirii infracțiunii - 04 aprilie 2008, au expirat mai mult de doi ani.

În legătură cu încetarea procesului penal instanța de apel, în baza art. 225 alin. (4) Cod de procedură penală, a lăsat fără soluționare acțiunea civilă a SRL „Rigor Com”, explicându-i dreptul de a înainta acțiunea civilă în ordinea procedurii civile.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., care a solicitat casarea hotărârii contestate în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere a

acțiunii civile înaintate și încasarea de la ÎC „Aprovizcoop” a prejudiciilor în sumă totală de 548803,08 lei, deoarece instanța de apel recunoscut existența componentei infracțiunii în acțiunile directorului ÎC „Aprovizcoop”, Gorodețchi V.

6.1. Recurs ordinar a declarat și inculpatul Gorodețchi V., care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței de achitare, deoarece apelurile au fost greșit admise, argumentând că potrivit art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului, situație care persistă în cauza nominalizată.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V. și de condamnatul Gorodețchi V., casată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că contrar prevederilor art. 325 alin.(1), 419, 385 alin.(1) pct.1)-4) Cod de procedură penală, instanța de apel, rejudecând cauza conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță, nu a soluționat chestiunea dacă a avut loc fapta incriminată inculpatului în raport cu circumstanțele invocate în rechizitoriu, conform cărora acesta este acuzat doar că nu a îndeplinit dispozițiile organelor de stat de supraveghere incendiară, dar a efectuat constatări pe marginea împrejurărilor neconținute în actul de învinuire și neimputate inculpatului, indicate în partea descriptivă a deciziei contestate.

La fel, instanța de recurs a considerat că de către instanța de apel au fost ignorate și prevederile art. 225 alin.(2),(3), 332 alin.(5), 389 alin.(4) Cod de procedură penală, deoarece în cazul expirării termenului de prescripție încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului, însă, necățînd la aceasta instanța de apel a dispus încetarea procesului penal, lăsînd acțiunea civilă fără examinare.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de acuzatorul de stat și avocatul părții civile „Rigor-Com”, Țurcan V. și menținută sentința Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 25 iunie 2011.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor,

corect concluzionând asupra nevinovăției inculpatului Gorodețchi V. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, dispunând achitarea acestuia pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a menționat că lui Gorodețchi V. nu-i poate fi imputată nerespectarea prescripției nr.470 din 20.10.2004, care a provocat urmări grave, deoarece prevederile acesteia nu aveau incidență asupra stării reale de lucruri, care se schimbaseră radical de la controlul efectuat în anul 2004, inclusiv prin faptul că firele electrice au fost scoase din funcțiune prin deconectarea lor de la curentul electric, motiv pentru care aceste fire nu trebuiau să fie îngrijite, izolate, verificate, etc., acțiuni imperative impuse de organele de control în cazul în care firele ar fi fost sub tensiune.

În opinia instanței de apel concluzia instanței de fond este corectă și legală, deoarece acuzarea nu a prezentat probe obiective, pertinente și concludente privind vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate, iar în apelurile declarate atât acuzatorul de stat cât și partea civilă SRL „Rigor-Com” nu au prezentat careva probe sau argumente noi în susținerea învinuirii, doar se face o altă apreciere a lor, pe care instanța de apel a considerat-o neîntemeiată și lipsită de suport probant.

11. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V.

11.1. Procurorul, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, aducând în susținerea cerințelor sale următoarele argumente.

Instanțele judecătorești nu au dat o apreciere corectă probelor prezentate în sprijinul acuzației, neîntemeiat nu au luat în considerație declarațiile martorilor Pitușcan Il., Presneacov M., Golub I., Rotari I., Buzu C. și incorect le-au apreciat critic, deși acești martori confirmă că Gorodețchi V. fiind în calitate de director al ÎC „Agrovizcoop”, fiind persoană care gestionează o organizație nestatală, având obligația de a îndeplini dispozițiile Inspecției Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr.3 indicate în Prescripția nr. 470 din 20.10.2004 nu a luat măsurile prescrise de a înlătura un șir de neajunsuri în scopul respectării normelor și regulilor de apărare contra incendiilor, fapt care în urma incendiului a provocat urmări grave.

Din actul de constatare a incendiului și încheierea Direcției pompieri și salvatori nr.5/199 din 08.04.2008 rezultă că *„cauza incendiului a fost scurt circuitul ca urmare a încălcărilor grave a Regulilor de montare a utilajului electric, urmare a instalației necentralizate, în afara unui control unic, a rețelelor electrice în depozitele ce aparțin diferitor organizații”*.

Astfel, anterior au mai avut loc mai multe cazuri de scurt circuit, fapt despre care a fost raportat directorului Gorodețchi V., care nu a întreprins măsurile necesare pentru a înlătura defecțiunile sistemului de electricitate.

Prin declarațiile martorilor cu privire la conectarea cablurilor electrice direct de la pilon de către administratorii SRL „Bahass Grupp”, SRL „Consless Grup”, cu acordul lui Gorodețchi V., fapt pe care nu-l neagă nici inculpatul, se demonstrează că acesta se face responsabil de exploatare și întreținerea instalației de utilizare a energiei electrice. În afară de aceasta inculpatul nu a îndeplinit nici pct.26 al Prescripției nr. 470 prin care era avertizat și obligat de a repara acoperișul edificiului în scopul excluderii pătrunderii apei spre panourile și instalațiile electrice.

11.2. Avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală a solicitat, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Gorodețchi V. în baza art. 296 Cod penal, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate. În motivarea recursului a indicat că:

- inculpatul Gorodețchi V. nu a executat dispozițiile organului anti-incendiar și nu a lichidat neajunsurile menționate în Prescripția nr. 740, circumstanțe care ulterior au dus la scurtcircuit și incendiul de proporții;

- în Prescripția nr.740 și în procesul-verbal nr.160 inculpatul a prezentat explicații prin care nu a contestat existența încălcărilor, dar a declarat că majoritatea din acestea nu pot fi lichidate din lipsa mijloacelor financiare la întreprindere, iar în procesul-verbal nu a prezentat nici o probă care ar confirma că a executat dispozițiile prescrise de organul anti-incendiar;

- este evident că incendiul a fost cauzat ca urmare a neexecutării dispozițiilor Prescripției nr. 740 de către directorul „Aprovizcoop” Gorodețchi V.;

- între încălcările indicate în Prescripția nr. 740 cu dispozițiile prescrise și incendiul din speță, este evidentă legătura causală, care dovedește vinovăția lui Gorodețchi V. în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 296 Cod penal, însă necătînd la acestea instanțele judecătorești inferioare l-au achitat pe inculpat, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Referitor la acțiunea civilă recurentul a invocat faptul că, în cazul recunoașterii vinovăției directorului ÎC „Aprovizcoop”, aceasta urmează să fie recunoscută în calitate de persoană civilmente responsabilă, cu încasarea de la acesta a prejudiciului solicitat de partea civilă SRL „Rigor-Com”. În întemeierea solicitării sale a invocat jurisprudența CtEDO, care prin decizia sa din 22 ianuarie 2009 în cauza *Dinchev vs Bulgaria* unde, s-a constatat, că nesoluționarea laturii civile în cazul prescripției răspunderii penale încalcă dreptul de acces la justiție al părții civile atunci, cînd acest lucru se datorează

în întregime încetinelii cu care autoritățile au lucrat cazul, indiferent de posibilitatea de a introduce sau nu o acțiune civilă separată. Curtea a mai decis că, odată ce partea vătămată a optat pentru o acțiune civilă în procesul penal, el este îndreptățit ca cererea sa civilă să fie soluționată în acest proces și nu are îndatorirea de a introduce o acțiune separată ulterior.

Recurentul de asemenea consideră că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra următoarelor probe: - punctele prescripției nr. 740, care conțin dispoziții concrete de a lichida încălcările, inclusiv și dispoziția referitoare la necesitatea reparării acoperișului defectat al Bazei, pentru a evita pătrunderea umezelii în instalațiile electrice; - depozițiile administratorului „Rigor-Com” SRL, Grigoraș V., a directorului „Conslens-Grup” Presneacov M. și a altor martori, care au declarat că fenomenul scurtcircuitului apărea când afară ploua și era timp umed, fapt despre care directorul Gorodețchi V., era sesizat de fiecare dată, însă aceasta nu a reacționat la sesizări și nu a reparat acoperișul prin care pătrundea umezeala; - rapoartele de expertiză, în care s-a menționat că incendiul ar fi putut fi evitat, în cazul dacă ar fi fost executată Prescripția nr. 740.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2013 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

13. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că instanța de apel la rejudecarea cauzei nu a respectat prevederile obligatorii ale legii procesuale penale, precum art. 417 alin.(1), 436 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece din conținutul deciziei supuse recursului reiese că fapta a rămas aceeași care a existat la soluționarea recursului, iar instanța de apel, menținând achitarea lui Gorodețchi V, și-a motivat soluția prin faptul că acuzatorul de stat nu a prezentat probe obiective, pertinente și concludente privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de care este învinuit, însă nu a argumentat motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. Deci, se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sînt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședința de judecată.

Astfel, Instanța de recurs a subliniat, că judecînd cauza, instanța de apel, concluzionînd că probele prezentate în sprijinul învinuirii nu dovedesc vinovăția inculpatului Gorodețchi V. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.296 Cod penal, superficial și unilateral a cercetat unele probe, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de

procuror și avocatul părții civile, deși aceștia invocă probe concrete, care în opinia lor, confirmă vinovăția lui Gorodețchi V. de săvârșirea infracțiunii incriminate.

În această ordine de idei, instanța de recurs a menționat că instanța de apel n-a îndeplinit indicațiile instanței de recurs din decizia Curții Supreme de Justiție din 05 iunie 2012.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, au fost admise apelurile declarate de acuzatorul de stat și avocatul părții civile „Rigor-Com”, Țurcan V., casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Gorodețchi V. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal și încetat procesul penal din motivul, că a intervenit termenul de prescripție prevăzut la ar. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

Acțiunile civile au fost admise, dispunându-se încasarea de la Gorodețchi V. în beneficiul SRL „Rigor-Com” prejudiciul material în mărime de 384 212 (trei sute optzeci și patru mii două sute douăsprezece) lei 70 bani și în beneficiul SRL „Bahass Grupp” prejudiciul material în mărime de 12 590 (doisprezece mii cinci sute nouăzeci) lei.

15. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezentate instanței de apel, precum și probelor administrate de instanța de fond, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, audiind inculpatul, cercetînd suplimentar probele administrate în primă instanță, instanța de apel a constatat următoarele.

La 04 aprilie 2008, în depozitele nr.9-10 a ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra, str. Plopilor 49, a avut loc un incendiu în rezultatul căruia a ars mobilierul SRL „Rigor- Com” în valoare de 384212,7 lei și bunurile materiale ale SRL „Bahass Grupp” în valoare de 12590 lei; valoarea totală a prejudiciului cauzat în rezultatul incendiului fiind de 396802,70 lei.

Anterior, la 20.10.2004, ÎC „Aprovizcoop” din or. Vatra str. Plopilor, 49, a fost supusă unui control frontal de către Inspekția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 în scopul supravegherii măsurilor contra incendiilor, în rezultatul căruia a fost întocmită prescripția nr.470, conform căreia directorului ÎC „Aprovizcoop”, Gorodețchi V. i-a fost indicat la necesitatea înlăturării unui șir de neajunsuri în scopul respectării normelor și regulilor de apărare contra incendiilor.

La 17.05.2005 de către Inspekția Unității Militare de Pompieri și Salvatori nr. 3 s-a efectuat un control de verificare a prescripției nr. 470 din 20.10.2004, însă deficiențele propuse spre înlăturare nu au fost înlăturate, pentru care fapt directorul IC „Aprovizcoop” din or. Vatra str. Plopilor 49,

Gorodețchi V., a fost sancționat administrativ conform art. 178 Codul contravențiilor administrative.

Ulterior, Gorodețchi V. nu a înlăturat neajunsurile indicate în prescripția nr.470 din 20.10.2004.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1362/08 din 23 mai 2008, s-a constatat că, în cazul în care ÎC „Aprovizcoop” ar fi lichidat toate neajunsurile menționate în prescripția nr.470 din 20.10.2004, probabilitatea producerii incendiului ar fi fost redusă esențial, astfel între faptul producerii incendiului și încălcările depistate în prescripția nr. 470 există o legătură cauzală.

Instanța de apel în ședința de judecată a verificat și apreciat fiecare probă potrivit art.101, 414 alin.(2) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, prezentate în ședința de judecată în prima instanță, și anume:

- declarațiile reprezentantului părții civile SRL„Bahass Grupp”, Gușan I.;
- declarațiile martorilor Pitușcan I., Rotari I., Buzu C., Moraru P., Moraru P., Dunai N.;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului a incendiului din 04 aprilie 2008;
- actul de constatare a incendiului din 04.04.2008;
- încheierea privind determinarea cauzei și focarului incendiului;
- actele de inventariere la SRL „Rigor Com” și SRL „Bahass Grupp”;
- raportul de constatare tehnico-științifică din 07.04.2008;
- raportul de constatare tehnico-științifică din 23.05.2008;
- prescripția nr.470 din 20.10.2004 a organului de supraveghere de stat a măsurilor contra incendiilor.

Dînd o nouă apreciere probelor administrate în cauză, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal – *„neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, care au provocat urmări grave”*.

Totodată, instanța de apel a reținut că din materialul probator al cauzei, consumatorul final responsabil de exploatarea și întreținerea instalației de utilizare în depozitele în care s-a produs incediul e ÎC „Aprovizcoop”, directorul fiind Gorodețchi V., iar conform Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1194 din 22.11.2005, în pct. pct. 2.26 și 3.19 este stipulat că consumatorul final este responsabil de exploatarea și întreținerea instalației de utilizare care îi aparține, inclusiv și a instalațiilor subconsumatorilor săi și de respectarea regulilor tehnicii securității la exploatarea acestor instalații electrice.

Aceleași obligațiuni ale consumatorului final sînt menționate în pct.4,21 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice ANRE nr.393 din 15 decembrie 2010, care este în vigoare în prezent.

Astfel, versiunea inculpatului, precum că el n-a săvîrșit infracțiunea imputată, nu este confirmată prin probe pertinente și concludente și a fost apreciată ca fiind neobiectivă, respectiv, reprezentînd un mijloc de apărare, urmărindu-se scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta săvîrșită.

Cu privire la răspunderea penală a inculpatului, instanța de apel a constatat, că a intervenit termenul de prescripție prevăzut la art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, deoarece din data săvîrșirii infracțiunii respective - 04 aprilie 2008, clasificată conform art. 16 Cod penal, ca fiind ușoară, au expirat 2 ani, de aceea instanța de apel a conchis că procesul penal urmează a fi încetat cu liberarea de răspundere penală a inculpatului Gorodețchi V., în corespundere cu art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel soluționînd chestiunea cu privire la acțiunea civilă, conform art. 387 Cod de procedură penală, a concluzionat că sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei solicitată de părțile civile SRL „Rigor-Com” și SRL „Bahass Grupp”, astfel, considerînd oportună soluția de încasare din contul inculpatului Gorodețchi V. în beneficiul SRL „Rigor-Com” prejudiciul material în mărime de 384 212 (trei sute optzeci și patru mii două sute douăsprezece) lei 70 bani și în beneficiul SRL „Bahass Grupp” prejudiciul material în mărime de 12 590 (doisprezece mii cinci sute nouăzeci) lei.

16. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri de către inculpatul Gorodețchi V. și de avocatul Țurcan V., care reprezintă interesele părții vătămate SRL „Rigor-Com”.

16.1. În motivarea recursului inculpatul invocă că instanța de apel greșit a admis apelurile acuzatorului de stat și avocatului părții civile SRL „Rigor-Com”, în contextul argumentelor invocate în cererea de apel, care nu conține careva temeiuri de admitere a apelurilor în sensul declarat. În opinia lui, soluția adoptată de instanța de apel, precum reiese clar din conținutul deciziei este determinată de decizia instanței de recurs, indicînd în p.9 –*„pe linia de considerente ale instanței de recurs, indicațiile căreia sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului, instanța de apel apreciază, că sînt fondate motivele invocate de apelanți”*.

Consideră că concluziile instanței de apel contravin circumstanțelor de fapt și probelor administrate la urmărirea penală și în prima instanță, deoarece cumulul de probe administrate în cauza dată confirmă nevinovăția lui și soluția primei instanțe este una corectă, care a reieșit din toate

circumstanțele cauzei, elucidate pe deplin pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond.

Totodată, consideră că instanța de apel a depășit cadrul legal prevăzut pentru instanța respectivă, deoarece contrar prevederilor art. 219-225 alin.(4) Cod de procedură penală a admis acțiunea civilă înaintată de SRL „Rigor-Com”, dispunându-se încasarea prejudiciului cauzat de la persoana fizică - Gorodețchi V., deși acțiunea civilă a fost înaintată către persoana civilmente responsabilă ÎC „Aprovizcoop”, iar în ce privește admiterea acțiunii SRL „Bahass Grupp” a menționat că astfel de acțiune nici nu a fost formulată pe dosar de persoana juridică respectivă.

16.2. Avocatul părții civile SRL „Rigor-Com”, Țurcan V., solicită casarea hotărârii contestate în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii civile înaintate și încasarea a prejudiciilor indicate în acțiunea civilă, invocând faptul că motivarea soluției de către instanța de apel este incompletă și contravine dispozitivului deciziei, cât și cerințelor părții vătămate/civile, fiindcă urma să se încaseze integral prejudiciile cauzate de la persoana civilmente responsabilă ÎC „Aprovizcoop”, iar instanța a încasat prejudiciile de la inculpatul Gorodețchi V.

Astfel, instanța nu a expus motivul substituirii persoanei civilmente responsabilă invocată și cerută de partea vătămată/civilă, cu o altă persoană în raport cu care au fost înaintate pretențiile de ordin material.

17. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Avocatul Țurcan V., care reprezintă interesele părții vătămate SRL „Rigor-Com”, invocă în recursul declarat temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel , dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, iar inculpatul Gorodețchi V. temeiul prevăzut de pct. 8) al aceluiași articol – „nu au fost întrunite elementele infracțiunii”.*

Colegiul penal menționează că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține că, acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Gorodețchi V. a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală, recunoscut vinovat și condamnat de instanța de apel în baza art. 296 Cod penal - „*neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, care au provocat urmări grave*”.

Analizând decizia atacată, Colegiul constată că temeiurile invocate de către recurenți, prevăzute în pct. 6) și 8) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Din textul deciziei supuse recursurilor se constată că instanța de apel la rejudecarea cauzei corect a apreciat probele în sensul art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele

de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatului Gorodețchi V., deoarece în acțiunile lui sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 296 Cod penal, și faptul încetării procesului penal pe motiv că a expirat termenul de prescripție cu liberarea de răspundere penală a inculpatului Gorodețchi V., motîndu-și soluția în acest sens, indicată în pct.15 a prezentei decizii.

Or, potrivit art. 436 alin.(1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărîrii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei, și indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit relevă că instanța de apel a ținut cont de indicațiile instanței de recurs, pronunțîndu-se în limitele în care decizia instanței de apel a fost casată, și a apreciat ca fiind dovedită fapta incriminată inculpatului, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Totodată, Colegiul lărgit menționează că instanța de apel corect a judecat cauza civilă în cadrul procesului penal, dispunîndu-se încasarea prejudiciilor cauzate în urma acțiunilor ilegale a inculpatului Gorodețchi V., deoarece s-a stabilit că fapta a cauzat o pagubă materială și sunt întrunite principiile răspunderii civile, în conformitate cu prevederile art. 219 – 225 Cod de procedură penală, fiind stabilite sumele despăgubirilor convenite părții civile. Colegiul de asemenea în acest sens menționează că, potrivit prevederilor art. 385 al. (1) pct. 10) și 11) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța soluționează următoarele chestiuni: dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; precum și dacă trebuie reparată paguba materială atunci cînd nu a fost intentată acțiunea civilă.

În consecință, Colegiul lărgit reține că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct.6) și pct.8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi respinse, ca inadmisibile.

18. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpatul Gorodețchi Valerian Dumitru și de avocatul Țurcan Vasile, care reprezintă

interesele părții vătămate SRL „Rigor-Com” cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, în cauza penală în privința lui **Gorodețchi Valerian Dumitru**

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la 20 ianuarie 2015.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală